

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép Rt.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Novemberi kép.

Elkövetkezett a falu pihenésének ideje: november! Az ember is meglassudhatik már az ő verejtékező szorgalmasságában, a természet is pihentetheti termő, alkotó, nevelő erejét. A nap mintha szintén kimélhni kívánná áldáshozó hevé: későn kél munkára és korán tér nyugovóra.

A falusi fonóházak tehát nemcsak a dalnak, mesének, tréfának vidám hajlékai, hanem a háziiparnak, művészetnek műhelyei, a nők nemes versenyzésének a kellemes és hasznos időtöltésnek színhelyei.

De az idej novemberben ugyancsak megváltozott az a kép, amit régi emlékek alapján

Kezdődik a ház belső életének megelevenedése. A család tagjai közelebb kerülnek egymáshoz, a tüzhely környékét benépesíti a rokon szívek találkozása. A falu társas életének szép hagyományai felujdulnak, a hosszú tanulságos és szórakoztató összejövetelekre adnak kedves alkalmakat.

Az erdélyi magyar asszony azonban a kellemest a hasznossal köti össze: novemberben új munkára serken, a maga szövésével, varrásával, himzésével öltözteti övéit.

a falusi fonóházak életéről a fenti vonásokban rajzoltunk. Az idén a kellemességek nagyon megcsökkentek a fonóban, a dalok, mesék, tréfák az élet kínos, zavaros hangjaival cserélődtek föl. A háboru félelmes morajlása a fonók derült világát is hatalmába kerítette. Az ujságok vészes, kegyetlen hirei töltik meg a lelkeket sötét aggodalmakkal, gyászos sejtelmekkel. Anyák remegő sóhajtásai, ifjú hitvesek riadalmi gyűlnék össze a mai fonóházak nyomasztó légkörében.

Meghalt Darányi Kálmán, volt magyar miniszterelnök.

Darányi Kálmán, volt magyar miniszterelnök hosszabb betegeskedés után meghalt. Darányi Kálmán közéleti pályáját Fogarason kezdte. Többizben volt főispán. 1928-ban miniszterelnökségi államtitkár lett, 1935-ben pedig földművelésügyi miniszternek nevezték ki. Gömbös Gyula halála után Darányi Kálmán lett Magyarország miniszterelnöke. Az utóbbi években a képviselőház elnöki méltóságát töltötte be. Az elhunyt kiváló államférfi 53 éves volt.

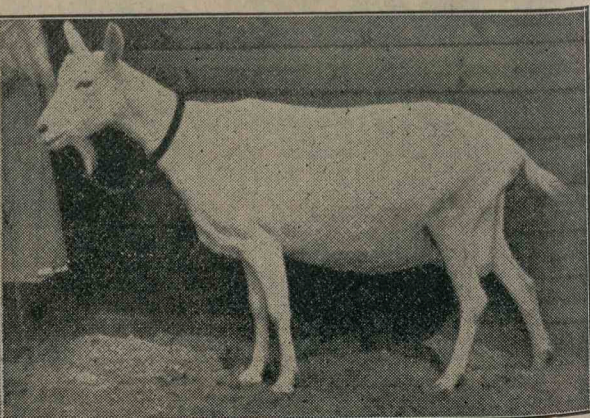
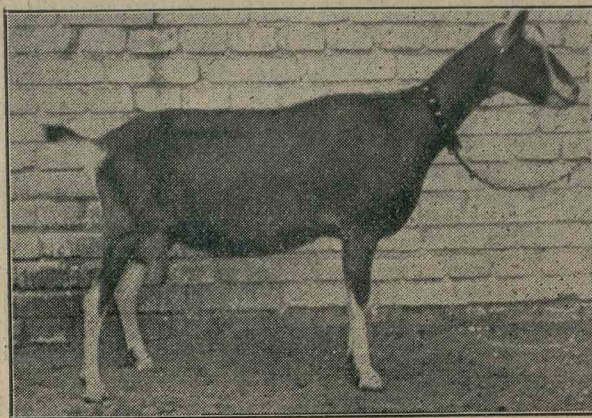
Darányi Kálmán.

A németek legmakacsabb ellensége.

Az angol háborus párt fejének és irányítójának Churchill minisztert tartják. Ő áll annak a minisztériumnak az élén, amely Németországot a hírlapok és rádió útján minél feketébb színben igyekszik fölűntetni, viszont Angliát minden eszközzel védelmezni törekszik. A németek nagy fölháborodással szoktak megemlékezni Churchill működéséről.

Növekszik a kecsketenyésztés jelentősége!

Németországban a kecsketenyésztést minden eszközzel előmozdítják. Jelenleg Németországban hárommillió kecskét tartanak. Az ország ellátásában a kecskének óriási jelentőségük van, mert évente 1300 millió liter tejet és 30 millió kiló vajat szolgáltatnak. A háborus gazdálkodásra való tekintettel Németországban megtiltották a

kecskék levágását és elrendelték, hogy a kecskegidák közül csak azokat értékesítsék vágóhídon, amelyek tenyésztésre alkalmatlanok. Képünkön két nemesített kecskét mutatunk be. Ezek a kecskék évente 700—800 liter tejet adnak dara-bonként.

Mindenki szerezzze meg az állampolgárságot!

Évtizedes sérelmet orvosolt az Argetoianu-kormány, midőn az 1924-es állampolgársági törvényt módosította. Az új törvényrendelet, amely nemrégén jelent meg, fontos és örvendetes változtatást jelent s módot nyújt arra, hogy most már mindazok könnyen megszerezhessék az állampolgársági okmányukat, akik a múltban azt akár könnyelműségből, nemtörődömségből, vagy a szükséges okmányok hiánya miatt nem tudták megszerezni. Az új törvényrendelet a leghatározottabban kimondja, hogy 1940 február 1-ig pótlólag mindenki jelentkezhet az állampolgársági jegyzékekben való felvételre. Az 1924-es törvény előírta, hogy csak azok vehetők fel a jegyzékbe, akik 1918 december 1-én a régi Romániában, vagy az újonnan csatolt területeken illetőséggel rendelkeztek. Tudni kell ugyanis, hogy a magyar imperium idején a legkritikább esetben volt szükség illetőségi bizonyítványra s általában az illetőségnek az igazolására. Érthető tehát, ha utólag az 1918 december 1-iki illetőség hatósági igazolása a legnagyobb nehézségekbe ütközött. Így történhetett meg aztán, hogy az állampolgársági jegyzékbe jelentkezők igen tekintélyes száma nem tudott illetőségi bizonyítványt felmutatni. Az új törvényrendelet már eltekint az illetőségi bizonyítványtól s mindössze csak annyit kell igazolni, hogy az állampolgársági jegyzékbe való felvételre jelentkezők 1918 december 1-én, tehát az egyesülés időpontjában, vagy 1921 július hó 26-án, a trianoni békeszerződés ratifikálásának időpontjában az ország területén laktak. Tehát azt kell igazolni, hogy ezekben az időkben akár a régi Románia területén, akár az újonnan csatolt területen laktak és ettől az időtől fogva nem jelentettek be igényt, vagy amint hivatalosan mondják, nem optáltak idegen állampolgárságra. Ennek az igazolása már jóval egyszerűbb s remélhető, hogy az új törvényrendelet szellemében a hatóságok nem fognak semmiféle nehézséget támasztani az ittlakás tényét igazoló bizonyítványok kiadásánál.

A tárgyilagosság mérlegelő szemüvegén keresztül meg kell állapítanunk, hogy az 1924-es állampolgársági törvény módosítása az általános emberi jog és a békeszerződés szellemében történt s az mindenben megfelel az ország alkotmányának is. Minden sérelmet orvosolt most az Argetoianu-kormány, amely több mint egy évtizeden keresztül nagyon sok embert fosztott meg a legegyszerűbb polgári jogoktól, az állampolgársági jogtól a megszerzési lehetőségétől. Kétségtelen, hogy a múltban, a pártkormányok idején a magyarországi megfelelő szervek mindent elkövet-

tek, hogy az állampolgárság megszerzése körül mutatkozó akadályokat elhárítsák s a 24-es törvény a mai szellemben módosították. Minden kísérlet azonban kudarcra végződött, mert a pártkormányok nem voltak hajlandók mindazokat a nehézségeket eltávolítani, amelyek az állampolgársági jog megszerzése előtt bezárták a kapukat.

Az új törvényrendelet figyelemmel van azokra az állampolgárookra is, akik irni-olvasni nem tudnak, szegény emberek és nincs módjuk arra, hogy a szükséges okmányokat beszerezhessék. A törvényrendelet kimondja, hogy azok a falusi emberek, akik írástudatlanok, megjelenhetnek az állampolgársági listába való felvételüket. Mindössze annyit kell igazolniuk, hogy a békeszerződés idején itt éltek és nem jelentettek be igényt idegen állampolgárság megszerzésére. Sőt az új törvényrendelet figyelme kiterjed azokra is, akik annak idején jelentkeztek az állampolgársági listákba, fel is vették őket, de az állambiztonsági hivatalok felebezése folytán az ügyük bíróságok elé került. Nagyon sok eset van olyan, amikor a bíróságok a legfelsőbb fórumokig menve, formai okokból, tehát a becsatolt okmányok elégtelensége, vagy szabálytalan kiállítása miatt nem adták meg az állampolgárságot és utólag bírón utón törölték a kérvényezőket az állampolgársági jegyzékekből. Most ezek újból jelentkezhetnek és ha igazolják, hogy 1918 december 1-én, vagy 1921 július hó 26-án az újonnan csatolt területeken éltek, itt idegen állampolgárságra igényt nem jelentettek be, most újból kérhetik az állampolgársági jegyzékbe való felvételüket.

A múltban az állampolgársági listákba való jelentkezésnél nemcsak a régi állampolgársági törvény intézkedései, hanem az értelmetlen nemtörődömség és közönyösség is nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy nagyon sokan nem tudták, vagy nem akarták megszerezni az állampolgárságot. Most már félre kell tenni a vétkes könnyelműséget és közömbösséget s mindenki jelentkezzen az állampolgársági jog megszerzéséért. Nagy és súlyos bajok származhatnak abból, ha valaki nincs birtokában a teljes jogú állampolgárságnak. Tehát felhívjuk a „Magyar Népet” olvasótáborát, hogy az Argetoianu-kormány által biztosított jogokat mindazok vegyék figyelembe, akik a múltban az állampolgársági jogot nem szerezték meg. Ha a mostani határidőt és jelentkezési lehetőségeket elmulasztják, akkor az állampolgársági jogra igényt többé nem tarthatnak.

Külföld.

Mi lesz a nyugati fronton?

Lapunk előző számában közöltük, hogy a Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter beszéde után bekövetkezett események hatása alatt a németek rövidesen nagy támadást indítanak a nyugati arcvonalon. Valóban Hiler a főhadiszállás székhelyét a nyugati arcvonal közelébe tette át és a nyugati arcvonalon 80 német hadosztály várja a parancsot. Hitler vezér a támadás megindítására személyesen fog parancsot adni. Olasz újságok szerint azonban valószínűleg tavaszra marad a nagy támadás. Az olasz újságok ugyanis azt állítják, hogy a németek most komoly támadásokat nem kezdenek, hanem kisebb támadásokkal akarják kifárasztani az ellenséget. Természetesen, nem lehet előre látni, hogy tavaszig mi fog történni. De az is lehetséges, hogy addig valamilyen formában megegyezést sikerül létrehozni a hadviselő felek között.

Anglia elismeri Albánia megszállását. Az angol kormány kérést intézett az olasz kormányhoz, hogy engedje meg egy angol főkonzulnak Tiranába való kiküldését. Ez azt jelenti, hogy Anglia elismerte Albániának olasz részről történt elfoglalását.

Ostromállapot Hollandiában. Hollandiában ostromállapotot rendeltek el. Minden intézkedést a katonai hatóságok szabnak meg. A polgári hatóságok végrehajtószervekké lettek.

Amerika módosította a semlegeségi törvényt! Az Észak-amerikai Egyesült Államok szenátusa 63 szavazattal 31 ellené-

ben elfogadta a semlegeségi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényt a képviselőház is megszavazta és így az érvénybe lépett. A javaslat a következő pontokat tartalmazza:

1. *Amerikai polgároknak tilos hadviselő felek hajóin utazni.*

2. *Tilos az amerikai hajóknak hadviselő hatalmak kikötőjébe s bizonyos, az elnök által kijelölt sávokra behatolni.*

3. *A hadviselőknak nyújtott hitel bármilyen formában tilos.*

4. *A hadviselő kötelesek az Egyesült Államokban vásárolt termékeket még azelőtt birtokukba venni, mielőtt a kivitel megtörtént volna.*

5. *Az amerikai hajózási vállalatok tovább is fentartják a hajóforgalmat Ausztráliával, Újzélanddal, az ázsiai angol és francia birtokokkal, valamint Délafrikával.*

A megszavazott törvénymódosításból következik, hogy az Észak-amerikai Egyesült Államok fegyverrel és lőszerrel látbatja el a nyugati hatalmakat. Viszont a hadianyagot az Észak-amerikai Egyesült Államokban kell átvinni és azonnal készpénzben kell kifizetni. Az amerikai szenátus határozata nagy meglepéssel töltötte el a nyugati hatalmakat. Hír szerint Anglia és Franciaország rövidesen nagymennyiségű hadianyagot vásárolnak Amerikából. A nyugati hatalmak mérges gázokat is fognak Amerikából vásárolni, mert az Egyesült Államok parlamentje a semlegeségi törvény módosítása során megengedte a mérges gázok, lángszórók és a vegyiháborúhoz tartozó egyéb anyagok és gépek kivitelét is.

Anglia és Franciaország egymás nélkül nem kötnek békét. Hír szerint Anglia és Franciaország szerződést fognak kötni, hogy egymás nélkül nem kötnek békét.

A Népszövetség elismerte az új lengyel kormányt. A Párisban megalakult új lengyel kormányt a Népszövetség elismerte. A Népszövetség legközelebbi ülésén a lengyel köztársaság hivatalos képviselője is meg fog jelenni.

Szabadságolják Franciaországban a sokgyermekes apákat. A francia kormány hazaengedte az összes korosztályokból azokat a katonákat, akiknek legalább 4—5 gyermekük van. Az 1896-os korosztályból a háromgyermekes, az 1894-es korosztályból a kétgyermekes családapákat szabadságolták. Ezeket a katonákat szükség esetén ismét behívják.

Baj nélkül érkeztek meg az indiai csapatok Angliába. Az angol hadvezetőség jelentése szerint az indiai csapatok megérkeztek Angliába. A csapatok minden baj és veszteség nélkül tették meg a hosszú tengeri utat.

Átalakult az olasz kormány. Mussolini az olasz kormányt átalakította. A külföldi újságok megállapítják, hogy az olasz kormány átalakításával kapcsolatban minden következtetés alaptalan. Egyszerű örségtársról van szó és az új kormány átalakítása nem jelenti Olaszország bel- és külpolitikai irányelveinek megváltoztatását. Olasz részről cáfolják azokat az állításokat, minthogyha az olasz kormány átszervezése a Berlin—Róma tengely politikájának elejtését jelentené.

A selyemszörű bárány

Ott, ahol esőben nem ázik a kender, volt egyszer, hol nem volt, volt egy szegény ember. No, ha szegény volt, hát vigasztalás is volt, mert három daliás szép legényfia volt. Nagy sor az élete annak, aki szegény. Azt mondja egy szép nap a legvénebb legény:

— Szörnyű tenger határ, szóles út, sok árok, elmegyek én apám s szolgálatba állok. Mit töltsen én itthon a napot éhesen. Hátha a szerencsém valahol meglelem.

No, megy is a legény dalogatva megyen. Elmarad a falu, elmarad a város, hát ahol a puszta az éggel határos, ott van ám egy kicsi szalmatetejű ház, a kéménye budros füstfelhőt furulyáz. S az ablakán kinéz egy vénséges banya, a két szeme szúrós, akár az éjszaka. Megemelinti a legényt, a kalapot.

— Édes öreganyám, adj Isten jó napot.

— Fogadj Isten, — mondja a gonosz boszorkány — nagy szerencséd, hogy azt mondtad, öreganyám. Leharaptam volna másképp az orrodát. Te kótyomfitty legény, mondd el hát bajodat.

Elmondja a legény a keservét erre: hogyha felfogadná, szolgálatba menne.

— No, ha ez a bajod, — mondja a boszorkány — az én szolgám leszel, te legény ezután. Nálam egy esztendő nem több, mint három nap. Szörnyű nagy zsák arany lesz majd a jutalmad. Egy szép selyemszörű kicsi báránnyal van, azt kell megegetni mindennap az ólban. Nem kell annak enni a világon semmi, csak mindennap el kell alapó-

san verni. Verésből telik ki az ebéd, vacsora, az az ő étele, az az ő itala.

No, rááll a legény, aztán kezét csaptak. S elveri a legény a bárányt mindennap. Ha verés a bárány itala, étele, adott neki bőven, hadd lakják jól vele. Sirt-rítt a kis bárány, potyogott a könnye, de bizony a legény azért is ütötte.

Selszállt a három nap, akár csak a felhő, s letelt a szolgálat, letelt az esztendő. És kapot a legény olyan zsák aranyat, a vállá alatta majdnem hogy leszakadt.

Amikor haza ér s átlép a küszöbön, volt otthon rettentő, lobogó nagy öröm. Hát ahogy kibontják a rettentő zsákokat, az arany kigyóvá és békává vált. Mind visszaváltozott a kigyó, a béka, amiket arannyá varázsolt a banya.

No, azt mondja akkor a köznépső legény:

— Szerencsét próbálni apám, elmegyek én.

— Hát csak eredj, flam.

S elindul a legény, s szolgálatba állott bizony ő is szegény. Szolgálatba állott, de bizony megjárta a vén boszorkánnyal, akárcsak a bátyja.

— No, — azt mondja akkor a legkisebb legény — szerencsét próbálni apám elmegyek én.

Haj, búsul az ember; nagy verem a világ, hogy is engedje el legkisebbik fiát. De ha már a legényt így húzza a világ, fel is út, le is út, menjen, amerre lát.

Elindul a legény, mendegél, mendegél, ahova a többi, oda ő is elér. A vén boszorkánnyal megegyezik szépen: három egyhangú nap egy esztendő éppen. Útni kell a bárányt, egyéb parancs nincsen.

— No, — mondja a legény — segíts Uram Isten!

Aztán megy az ólba s a legény látja ám: szomorú könnyeket hullat a kis bárány. Nagyon megsajnálja a bárányt a legény, fáj neki, hogy könny ég két szomorú szemén.

— Kis báránykám, enni mit adjak én néked? Hisz téged megjutni bús, halálos vétek.

Bús emberi szóval felé a kis bárány:

— Amíg itthon van még a gonosz boszorkány, tégy úgy, mintha ütnél, az ostor pattogjon, haragod lobogjon, a lábad dobogjon. De ha ellovagol a seprűparipán, hozz egy marék füvet te legény azután. Hozza a selyemrétről egy 16 marék füvet, ne veréssel, hanem lágy fűvel etess meg.

Úgy is tett a legény: az ostor pattogott, haragja lobogott, a lába dobogott. Amde nem ütötte a bárányt igazán és amikor elment a gonosz boszorkány, uccu futott ő is ki a selyemrétre s bejemarkolt gyorsan a rét lágy fűvébe.

Hát ahogy megeszi a füvet a bárány, eltűnik a bárány s ott áll egy királylány. De milyen szép leány, mint a rengő, ringó hajnali, harmatos, piros rőzsabimbó. Elvarázsolta őt a gonosz boszorkány, de most újra leány lett a kicsi bárány.

Arra repült éppen egy szellő fuvallat s a leány és legény a határa kaptak. S haza is repültek. Hej, volt öröm otthon, ölelték, csókolták a királykisasszonyt. Volt kérdezősködés, boldogság. Azután eljegyezték egymást a legény és leány. Az eljegyzés után volt a lakodalom, lármázott a brugó, cintányér, cimbalom.

S gondolt egy okosat a vénséges király, országával bizony nem bibelődik már. Itt van ez a legény, ép teste, ép lelke, legyen ő az ország dicső fejedelme. Így hát a legény lett az ország királya, nagy-nagy boldogság szállt vele az országra. Adotta mindenki, a felnőtts s a gyermek, amerre ő lépett, ott igazság termett.

JÁTSSZUNK, GYEREKEK!

Pali bácsi kutyája

Macska-egér fogócska

Kevesen vagyunk még, de nem baj. Addig is játszunk! Jöjjön ide az a három deli leányke! Peti, Pista, Jóska, álljatok egymás mellé velem szembe! Pista, te középen vagy, fogd meg pajtásaid kezét! Peti lesz az egér, Jóska meg a macska. Meg kell fogni a macskának az egeret. Nőzsa, rajta! Pistával együtt körben! Ugy-e, nem könnyű? Pista, neked nem szabad ám segíteni! Még most sem sikerült? Engedd el őket, Pista, hadd üzzék egymást szabadon! Végre meg is van.

A játékosok a következőkép váltják fel egymást. Aki középen volt, az lesz a macska, a macska pedig az egér. Az egér pedig beáll középsőnek.

Leányok is játszhatják.

A gazda a rétre megy

Alljunk körbe! A kis leányok is beállhatnak. Pista a legügyesebb, az lesz a gazda. Akik a körben vannak, azok a kicsi libuskák, csacsik, lovak, malacok. Reggel van, a gazda vinni akarja magával állatkáit. Körben a körön kívül jár tehát és válogat. Ti pedig, akik a körben vagytok, mondjátok a következőt egymásután: — *A gazda a rétre megy. A gazda a rétre megy...*

Igen ám, de Pista, a gazda, megérintette Juliska vállát. Hallgassuk el. Valamit mond. *A kis libuska vele megy.* Erre bizony Juliskának a gazda után kell menni. Mi meg mondjuk előlről a mondókánkat.

A játék mindaddig tart, míg a körben van valaki.

Pali bácsi szegény ember, soha nincsen pénze; No, de segít ő a bajon, nem búsul ő mégse, — Elnevezi Pengőnek a kócos kutyuskáját! S így mindig van pénz a háznál, azt a kutyafáját!

Azt se mondja senki, hogy nem fiadzik a pénze! Mert egy reggel Pali bácsi azt veszi ám észre: Két kölyke van a Pengőnek, két kis fehér-tarka, — Már is mozog mindkettőnek füle meg a farka!

— Hej, ez aztán a szerencse! — Pali bácsi mondja. Most már aztán igazán nincs semmire se gondja, — A háznál, ime, ni csak „aprópénz” is van már! Egyik kutyus lesz a Filler, — másik meg a Krajcár!

Hegyeskő (Rege)

A Felvidék ölén, ahol sötét fenyvesek zúgnak, ahol romjaikban is büszke várak emelkednek és futja pályáját a Hernád folyó, egy helyen zordon kőkolonc állítja meg a vándort. Hegyes, barna szikladarab fekszik a parton egymagában, mintha egy óriás keze szakította volna le a bércekről s dobta volna le ide haragjában. Hegyeskőnek hívja a nép és történetét elmondja a rege.

Sok századok előtt idegen lovag jött e vidékre, fiainak és szolgálóinak kíséretében. Gazdag, nagy úr lehetett, aranyon váltotta meg a termékeny völgyeket, a zúgó erdőt, sziklás bérceket, hogy széttekintve a tájon, elmondhassa: Ez mind az enyém!

Aztán kiválasztott egy magas hegyfokot, hogy ott, a felhők közelében építse meg a sásfészkét, mely késő századokig hirdesse nevének dicsőségét.

Hozzá is fogott a kemény munkához, Lubló várának építéséhez, a kemény Lubló lovag. Kőművesek százai dolgoztak a hatalmas épületen. Szébbnek, nagyszerűbbnek álmolta el várát Lubló lovag minden eddigi váraknál. De mintha csak Babel tornyának története ismétlődött volna meg: összezavardott ott egyszerre minden. A munkás nem értette meg a pallért, a pallér nem értette meg a gazdát. Torz, fonák, hiábavaló lett így a munka s nem hogy előrehaladt volna, de inkább abbamaradt. Majd az állás dőlt

le, a munkásokat maga alá temetve, majd meg villámtűz gyújtotta fel a már kész tornyokat. Atok, sirám szállt a falakra s már alig lehetett kőművest kapni a veszetthírű vár továbbépítéséhez.

Lubló lovag kétségbeesve, tájtékozó haraggal látta, hogy minden törekvése hasztalan. Így sose fog felépülni nemzetségének büszke hajléka, hanem lészen az csak vad madarak tanyája, kígyóknak fészke, az ő nevének örök csúfságára.

— Nem, ezt nem tűrhetem! — kiáltott fel a nagyúr dölyfösen. — Minden kincsem, aranyom odaadom annak, aki a váramat felépíti, legyen az akár az ördög is!

S hát, aznap éjjel — viharos, sötét éjszaka volt — csak megjelent az ördög Lubló lovag előtt.

— Én felépítem váradat, úgy, amint akarod, hogy tornyai egészen az egekig nyúljanak, — mondta neki. — Kincsed, aranyad azonban nem kell érte, hanem csak egy valami: a lelked.

Felnevetett Lubló lovag: Milyen nagy bolond ez az ördög?! Kincs, arany nélkül vállalkozik erre a nagy munkára. Mert a lelket bizony nem sokra tartotta Lubló lovag, legalább is nem igen törődött vele eddig.

Megkötötték mindjárt az egyezséget is: Lubló lovag lelke az ördögé, ha a várat felépíti.

A szovjet ki akar lépni a nemzetek szövetségéből. Genfi híradás szerint, Szovjetország ki akar lépni a Népszövetség tagállamai közül.

Békeügyi minisztérium. Az angol alsóházban egy képviselő kérdést intézett a miniszterelnökhöz, hogy nem tartaná-e helyesnek békeügyi minisztérium felállítását? A kérdező képviselő szerint ehhez a minisztériumhoz tartozna azoknak a terveknek az elbírálása, amelyek a békével vannak kapcsolatban. A kérdéstevő képviselő szerint a békeügyi minisztérium felállítására azért is szükség van, mert ezt a kérdést sem a jelenlegi háborus kormányzat, sem pedig az utána következő politikai rendszer nem tudja megoldani. A felszólaló képviselő kérdésére Chamberlain angol miniszterelnök válaszolt. Kijelentette, hogy a felszólaló által javasolt minisztérium felállítását nem tartja szükségesnek.

Magyarországi térképek ügye az angol alsóházban. Az angol alsóházban egy képviselő megkérdezte a tájékoztató minisztérium államtitkárát, hogy van-e tudomása a következő esetről: Magyarországon felelőtlen ügynökök olyan térképeket terjesztenek, amelyek szerint a nyu-

gati hatalmak győzelmük esetén területeket szakítanának el Magyarországtól. A kérdést tevő képviselő megkérdezte a tájékoztató minisztérium államtitkárától, tud-e arról, hogy a fent említett tény Magyarországon nagy felháborodást keltett a nyugati hatalmak ellen. A kérdésre az angol tájékoztató minisztérium államtitkára a következőket válaszolta:

— A tájékoztató minisztérium érdeklődött az ügy iránt, de képtelen volt az említett térképek nyomára akadni. Biztosítom azonban a kérdezőt, hogy adott esetben nem mulasztjuk el ellensúlyozni az ilyen megtévesztő propagandát mind Magyarországon, mind más helyen.

Belga ujság támadása Németország ellen. Egy belga ujság éles hangon támadja Hitler kancellárt és a nemzeti szocializmust. Az ujság azt a tanácsot adja a nyugati hatalmaknak, hogy ne elégedjenek meg a nemzeti szociálista uralom megdöntésével, hanem bontsák meg a német egységet is. A német ujságok foglalkoznak a belga cikkel és megállapítják, hogy a cikk hangja nem egyeztethető össze Belgium semleges helyzetével.

Olaszország ünnepe. Egész Olaszországban nagy ünnepségeket rendeztek annak emlékére, hogy a fasiszta rendszert ez előtt 18 esztendővel vezették be. A sorozatos ünnepségek során Mussolini több beszédet tartott. Beszédeiben az olasz nemzetet munkára és az új körülmények által parancsolt kintartásra buzdította.

Körözik Szlovákia volt londoni követét. Szlovákia volt londoni követe ellen köröző levelet adtak ki. A volt szlovák követ hűtlenül kezelte a reája bizott pénzeket.

Madrid védőjét száműzték. Miaja tábornokot, a Madridban harcolt köztársasági sereg parancsnokát a haditörvényszék tizenöt évi száműzésre ítélte. Miaja tábornok Mexikóban értesült az ellene hozott ítéletről és kijelentette, hogy az ítélet ellenkezik a spanyol jogszabályokkal.

Szigorú néprajzi alapon!... A külföldre menekült cseh politikusok nagy tevékenységet fejtenek ki Csehország visszaállítására érdekében. Franciaország és Anglia közölte Benessel és több vezető cseh politikus-sal, hogy a cseh állam visszaállításáról csak szigorúan néprajzi alapon lehet szó.

Tapasztalt és tanult gazda termését háromszorozhatja.

GAZDATUDOMÁNY

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

című közel 700 oldalas, számos magyarító képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többé kerül.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadó-hivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

GAZDATUDOMÁNY

Igyekezék mindeki mielőbb beszerezni a

című könyvet, mely a legjobb tanácsadó.

A francia miniszterelnök látogatást tett az arevonai katonaságánál. Daladier miniszterelnök Decamp tábornok kíséretében látogatást tett a nyugati arevonalon levő katonák között. A miniszterelnök két napig időzött a csapatoknál és tapasztalatairól nagy megelégedéssel nyilatkozott. A időjárás az arevonalon rendkívül sok nehézséget okoz. Ennek ellenére a francia katonaság hangulata nagyon jó.

Kivégezték az elzászi németek vezetőjét. A nancy-i haditörvényszék több elzászi német vezető ellen kémkedés és államellenes magatartás miatt súlyos vádat emelt. Ross Károly fővádottat halálra ítélték és kivégezték. A többi vádlottak halálos ítéletét kényszer munkára változtatták, a többi vádlottakat pedig 5—10 évi börtönbüntetéssel sújtották.

A cseh és lengyel légiók helyzete. Közöltük lapunkban, hogy Amerikában, Franciaországban és Angliában cseh és lengyel légiók szervezése folyik. Az eddigi jelekből megállapítható, hogy a lengyel légió szervezése jó kilátásokkal folyik, mert a lengyelek közül nagyon sokan jelentkeztek a légióba való felvételre. A cseh légióba azonban csak szórványosan akadnak jelentkezők.

A gazdasági háború eredménye. A német ujságok részletesen foglalkoznak a tengeren folyó gazdasági háború eredményeivel. Megállapítják, hogy Németországra nézve a tengeren folyó gazdasági háború mérlege rendkívül örvendetes. Az a három tengeralfjáró, amit a német haditengerészet elvesztett, sajnálatos körülmény, de ezzel szemben a németek félmillió tonna ürtartal-

mú angol hajót sülyesztettek el. A német ujságok megállapítják, hogy Anglia Németországra kényszerítette a tengeri háborút és néhány hónap alatt kiderült, hogy Anglia most nem az a hatalom a tengeren, mint eddig volt.

További tárgyalások a finn— orosz kérdésben. A finn— orosz ellentétek Molotov beszéde után fordulóponthoz érkeztek. Tekintettel arra, hogy Oroszország Finnországnak bizonyos kárpótlásokat is ígért, a tárgyalások nem fognak megszakadni. Bizonyos azonban, hogy a finn— orosz tárgyalások nagyon el fognak nyulni, mert Finnország szigorúan ragaszkodik ahhoz az elhatározásához, hogy semmi körülmények között sem tűri Finnországnak orosz befolyás alá való hajtását. Az Északamerikai Egyesült Államok elnöke üzenetet küldött a finn kormányának, hogy azonnal értesíték arról, hogyha a helyzet veszedelmessé fordulna. Dániai híradás szerint a finnek abban az esetben, ha a moszkvai tárgyalások eredmény nélkül végződnének, semleges döntőbírószághoz fognak fordulni. Finn részről ugyanis hívatkoznak az 1932. évi finn— szovjet szerződésre, amelynek értelmében a két ország közötti ellentéteket békés úton kell rendezni.

Nehézségekbe ütközik a Balkán-tömb létrehozása. Az olasz ujságok egyhangúlag megállapítják, hogy a Balkán-tömböt egyelőre nem lehet megalakítani. A kérdés megoldása nagyon sok mindentől függ. Így

például Törökországnak nyilatkoznia kell, hogy milyen politikát kíván folytatni Olaszországgal szemben. Bulgáriának pedig döntenie kell, hogy szovjet politikát kíván-e folytatni, vagy pedig Jugoszlávia mellé áll? Szóval nagyon sok függő kérdést kellene rendezni, ami arra kerülne a sor, hogy meg alakulhat a Balkán-tömb.

Németország élelmezésének érdekében! A német kormány intézkedett, hogy a német vadászok minél nagyobb számban menjenek a meghódított lengyel területre, ahol sok vad van. A vadászok az elejtett vadért jutalmat kapnak, megtérítik utiköltségüket és minden elejtett vad után két töltény árát. Az intézkedést Németország hússal való ellátásának megjavítása érdekében tették.

Német repülők támadást intéztek egy angol hajóraj ellen. Az angol tengerészeti minisztérium jelentése szerint német repülők támadás inéztek egy angol hajóraj ellen. A jelentés szerint az angoloknak nem volt veszteségük

Őszi ültetés

biztos
eredménnyel jár.
Arjegyzők
díjmentesen.

Ambrosi, Fischer és Társai
Aiuđ, Jud. Alba.

Játszanak bizalommal a Loteria de Stat
COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárusítóhely: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46.

Oroszország beleszól a világpolitikába!

A legfőbb szovjet-tanács ülésén Molotov külügyi népbiztos beszédet tartott. Molotov beszé-
ben foglalkozott az általános világhelyzettel és az európai háborúval. Említést tett mindazokról a nemzetközi vonatkozású és Oroszországot érdeklő kérdésekről is, amelyek ma sokat foglalkoztatják az európai diplomáciát. Molotov beszédét a német-orszogyütműködés jelentőségének méltánylásával kezdte meg. Kiemelte, hogy a két hatalmas nemzet szövetsége rendkívül nagyhatású volt a nemzetközi politika alakulására. Molotov ezután ismertette Lengyelország elfoglalásának körülményeit és okait. Hangsúlyozta, hogy a történetek után a nyugati hatalmak részéről örültség tovább folytatni a háborút az az indokolással, hogy Lengyelországot akarják visszaállítani. A háboru igazi okául Molotov a nyugati hatalmak azon szándékát jelölte meg, hogy Németországot le akarják verni és meg akarják dönteni a nemzeti szociálista uralmat. Molotov kijelentette, hogy Anglia és Franciaország féltik világhatalmi helyzetüket és ezért nem akarják például visszaadni Németországnak a gyarmatokat. Molotov hangoztatta, hogy a Németországgal kötött egyezmény Oroszországot semlegességre kötelezi. Az orosz csapatok Lengyelországba csak akkor vonultak be, amikor Lengyelország széthullott. Ezzel a ténnyel szemben — mondotta Molotov — nem maradhatott Oroszország semleges.

A finn kérdéssel kapcsolatban Molotov határozottan körvonalozta a Szovjet kívánságait. Kijelentette, hogy Szovjetországban második legfontosabb városa csak 32 kilométerre van a finn határtól. Ez nagyon kevés és ezért óhajtja Oroszország, hogy közöttük és Finnország között tárgyalások után rendezzenek bizonyos kérdéseket. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetnek Svédor-

szág és Norvégia irányában nincsenek követeléseik.

Rendkívül érdekesek azok a kijelentések, amelyeket Molotov a török-orosz viszonytal kapcsolatban tett. Molotov erre vonatkozó kijelentései általános feltűnést keltettek, mert azokból kitűnt, hogy Oroszország helyteleníti Törökországnak a nyugati hatalmakkal történt megegyezését és a következményekért minden felelősséget a törökökre hárit. Molotov beszéde végén kiemelte, hogy a Szovjet kapcsolatai Japánnal megjavultak és hogy az Északamerikai Egyesült Államok magatartása meg fogja hosszabbítani a háborút.

A szovjet külügyi népbiztos beszéde Németországban igen jó hatást tett. Hangoztatják a német újságok, a német és a szovjet politikai célok azonosságát. A nyugati hatalmak megállapítják, hogy Molotov kijelentette, miszerint Szovjetország semleges marad és ezzel nyíltan színt vallott, hogy nem avatkozik be fegyveresen a háboruba. Molotov beszédének méltatása során több külföldi újság ismét feleleveníti a hírt, hogy Molotov, szovjet külügyi népbiztos állítólag békefelhívást fog intézni az ellenségeskedő hatalmakhoz. Az orosz kezdeményezést az egész világon feszült érdeklődéssel várják. A németek Molotov tervezett felhívását a háboru „keresztútjának“ nevezik. Bármint is fog alakulni Oroszország szerepe nemzetközi viszonylatban, Molotov beszédéből kitűnik, hogy Oroszország a jövőben bele akar szólni a világhelyzet alakulásába. Amióta ugyanis az orosz szovjet megalakult, a Molotovéhoz hasonló, általános nemzetközi jelentőségű nyilatkozatot orosz államférfiu nem tett. Feltehető tehát, hogy Molotov nyilatkozata bevezetőjét képezi Oroszország jövőbeni nemzetközi szereplésének.

Vezetők a kormányban.

A magyarság vezetői az elmúlt hét folyamán tovább folytatták a kormányférfiakkal már előbb megkezdett tárgyalásokat. A szeptember 21-én beadott emlékirat teljes anyagán kívül megbeszélés tárgyat ké-

pezték az azóta bekövetkezett magyar vonatkozású események is. A többnapos bukaresti tartózkodás alatt Bánffy Miklós szenátor, a Népközösség elnöke, dr. Szász Pál szenátor, dr. Bartha Ignác és dr. Soós István országgyűlési képviselők, kihallgatáson jelentek meg

Argetoianu miniszterelnöknél, Dragomir kisebbségi és Giurescu Frontminiszternél. Bánffy Miklós ezenkívül hosszabb megbeszélést folytatott Iamandi igazságügyminiszterrel, majd dr. Szász Pállal együttesen felkeresték Gafencu külügyminisztert is.

Hírek

Kihallgatások Gafencu külügyminiszternél. Gafencu külügyminiszter kihallgatáson fogadta Franciaország, Görögország, Jugoszlávia, Magyarország, Portugália és Bulgária bukaresti követeit.

Argetoianu miniszterelnök ki-tüntetése. Argetoianu miniszterelnököt magas portugál rendjellel tüntették ki. A miniszterelnök a rendjel nagyszalagját kapta meg. Ennek a rendjellek az adományozására ritkán kerül sor. Nagyon kevés azoknak az államférfiaknak a száma, akik ezt a rendjelt megkapták.

Calinescu halál utáni kitüntetése. A gyilkosság áldozatául esett Calinescu miniszterelnököt II. Károly király Ófelsége halála után a II. Károly királyrend tagjává nevezte ki. Az elhunyt miniszterelnök a nagykereszt lovagi rangját nyerte el.

Pusztító vihar vonult át Románián. Románia fölött nagy vihar vonult át. A vihar a fővárosban és az ország keleti részében különösen nagy károkat okozott. Bucurestiben a vihar sok ablakot tört be és cégtáblákat szakított le. A vihar alkalmával Bucurestiben többen megsebesültek. Erdélyben a hegyes vidék csökkentette a szél erejét, azonban itt is több helyen felhőszakadás-szerű esők voltak. A vihar egyébként Európa más országaiban is okozott károkat. Így például a vihar Görögországban több helyen elszakította a távíró- és telefonvezetékeket.

Vasúti szerencsétlenség Lugos közelében. Lugos és Maroslye között a vonat elütött egy

ökörszekeret. Két ember meghalt, három ember súlyosan megsebesült. Az ökrök sértetlenek maradtak.

Nagy vihar volt Tusnád vidékén. Tusnád vidékén a vihar óriási károkat okozott. A Tusnád vidéki erdőségekben a vihar százezer köbméter fenyőt és tölgyfát döntött ki. A vihar következtében több útvonalon a közlekedés megakadt. A szél több házat rombadöntött.

Előadások rabok számára. A marosvásárhelyi fogház rabjai részére előadásokat fognak tartani. Külön tanfolyamon fogják oktatni az írni-olvasni nem tudókat és külön tanfolyamot szerveznek azok részére, akik nem beszélnek az állam nyelvét.

Megkezdik a Dunacsatorna építését. A Bukarestet a Dunával összekötő csatorna építését rövidesen megkezdik. Az építéskor alkalmazandó munkások felvétele megkezdődött.

Értékes történelmi leletre bukkantak Nagynyíres határában. A Kővár vidékén fekvő Nagynyíres község határában, közmunka alkalmával egy cserépfazékra akadtak, amelyben ezüstpénzek voltak. A történelmi leletnek rendkívül nagy értéke van, mert a pénzek a Krisztus születése előtti időből származnak. A leletet tudósok fogják megvizsgálni.

A hegyvidéken nagy havazás volt. A Székelyföld keleti részén havazások voltak. A havasokat több helyen vastag hóréteg borítja.

Távíró felszerelést vásárol a posta igazgatósága. A román posta vezérigazgatósága nagymennyiségű távíró felszerelést vásárol Németországban. A felszerelésért Németország egyévi jótállást vállal.

Rövid hírek

A Józseffelvi tűzkárosultak részére Istvánházaról befolyt adományok: Ref. egyházközség 250, Baitz Márton Andrásé egy ügyből kifolyólag 210, Baitz Márton P. 50, Lelkész 50, Dudás Györgyné 20, Asztalos Ferenc 20, Fülöp Ferenc 10, Jakab István 10, Dudás István 5 lej. Összesen: 625 lej.

Kiütéses tifuszjárvány van Buzauban. Buzau városban 5 kiütéses tifusz megbetegedés történt. A hatóságok megtették az intézkedéseket a járvány elfolytására.

Uj olasz rádióállomást építenek. A római világiállítás építkezési munkálatai serényen folynak. A kiállítás területén egy új, nagy rádióállomást is létesítenek. Az állomás a kiállítás bezárása után is folytatni fogja működését.

Megszűnt a tifuszjárvány Nagybanán. Nagybanán hat hét óta nem történt tifuszos megbetegedés. A járvány tehát megszüntnek tekinthető.

Leégett Iasiban egy szappangyár. Minthogy a gyár két hónap óta zárva volt és nagy összegre volt biztosítva, gyanu merült fel, hogy bűnös gyújtogatás történt. A gyár főkönyvelőjét letartóztatták.

Súlyos vasuti szerencsétlenség történt Olaszországban. Milánó közelében két gyorsvonat összeütközött. A szerencsétlenségnek 20 halottja és 40 sebesültje van.

Menekülés közben lelőttek egy betörőt. A bukaresti központi rendőrség épületéből meg akart szökni Gogu Petrescu, rovtmultu betörő. Szökés közben lelőttek.

Nagy tűz volt Bucurestiben. Egy bukaresti áruraktárban nagy tűz pusztított. Ötven vagon gyapju és fa pusztult el. A többmillió lej értékű kár biztosítás útján megtérül.

Haszon származik a Magyar Nép tanításaiból!

Tóth Imre, a Magyar Nép megbízottja, többek között ezeket írja:

„Három év óta járom a Bánság gazdag földjét és mindenkor tiszteletet keltett az itt élő népek gazdasági tudása, végtelen szorgalma és most szomorúan látom azt a kínos visszaesést, amit itt lehet tapasztalni. Más években ezen időszakban a földön szántatlanul csak a természetes és mesterséges kaszálók és a legelők állottak, most azonban igen sok helyen feketéllik a gyomtenger között egy-egy megművelt földcsáv. A műveletlen földek gyomerdeje hullatja a magot, hogy megnehezítse az életét hosszú évekig a földműves népnek. A Bánság népe nagyon szeret tanulni, ha vannak is még falvak, ahol a földművelés nem a legkielégítőbb módon folyik, de már ezeken a helyeken is vannak úttörők, akik kísérletezésekkel igyekeznek jövedelmük gyarapítását elérni. A Magyar Nép állandóan adja a jobbnál jobb szaktanácsokat olvasói számára. Így az 1938. év egyik nyári példányában a szilvapálinka főzéséről és annak előkészületeiről adott tanácsot, amelyet a lap egyik hűséges olvasója, Varga József krassófüzesi gazda megkísérelt, s az eredmény minden várakozáson felüli volt. Egy 110 literes kis üstből az előírás szerint előkészített szilvacefre, vagyis amelyet szőlőzuzóval összetört, úgy, hogy a magvak is összetörtek, kapott 25 liter 30 fokos pálinkát s azokból, amelyekkel ezt nem cselekedte, 17 liter hasonló erősségű pálinkája lett, éppen úgy, mint a többi termelőnek. Nevezett a sokkal nagyobb cukortartalmu Besztercei szilvából, amelynek feldolgozására az összetörődni őszi munka és munkáshiány miatt ideje volt, csak 20 litert kapott egy 110 literes üstből.

Ez a kis példa is milyen tanulságos! Ebből megtudjuk, hogy az olvasás nagyon jó szórakozás ugyan, de a Magyar Nép olvasóinak nemcsak szórakozniuk kell a lap elolvasásával, hanem a

közölt tanácsokat megszívlelni és megkísérelni kell. A kísérletezést kicsinyben kell kezdeni és az első sikertelenség után nem szabad abba hagyni, mint értelmetlen fáradságot tekinteni. Mert a sikertelenség oka sokféle lehet, esetleg az időjárás vagy más körülmény, de az is befolyásolhatja, hogy nem követjük a tanácsot tökéletesen. Tehát a sikertelenség okát kutatni szükséges és ha azt háromszori kísérlet után sem találjuk megfelelőnek, hagyjuk abba.“

Megbizottunk leveléből tehát minden kétséget kizárólag kitűnik, hogy a lapunkban hirdett, hasznos tanácsok valóban beválnak és akik azokat alkalmazza, haszna származik belőle. Ez a példa is szolgáljon egyúttal figyelmeztetésül azoknak, akik nem szeretik elismerni, hogy az írott betűben nagy tanulságok rejlenek!

Mennyit kell, hogy fizessenek a konverziós adósok?

November hónap 15-ike rendkívül fontos határidő. Ekkor esedékes ugyanis a konverziós adósok részletfizetése. Ezzel kapcsolatban több olvasónktól kaptunk levelet, hogy a most esedékes konverziós határidő alkalmával fizetendő részletekről közöljünk tájékoztatást. Az alábbiakban erre vonatkozólag a következőket hozzuk előfizetőink tudomására.

A 11-ik konverziós részlet fizetése november hó 15-én válik esedékessé. A fizetendő részletek nagysága nem változott, de más a tőkére és a kamatra való megoszlásuk. A részletek kiszámításánál mindig az 1934. április 7-iki csökkentett tőkeösszeg veendő alapul. A mezőgazdasági tartozásokra vonatkozó konverziós törlesztés rövid táblázatát az alábbiakban közöljük. Az I. számozlop a lecsökkentett tartozást, a II.

számsor a fizetendő konverziós részletet tünteti fel, a III. számoszlop azt mutatja, hogy a fizetendő részletből mennyi esik tőketörlesztésre, míg a kamatfizetésre eső összeget a IV. számoszlop foglalja magában.

I.	II.	III.	IV.
1000 lei	40	28	12
5000 „	198	138	60
8000 „	316	221	95
10000 „	395	276	119
15000 „	593	415	178
20000 „	790	553	237
25000 „	988	691	297
30000 „	1185	829	356
35000 „	1383	968	415
40000 „	1581	1106	475
45000 „	1778	1244	534
50000 „	1976	1382	594

A városi tartozások után fizetendő konverziós részlet megoszlását ugyanezen módszer szerint a következőkben közöljük:

5000 lei	336	250	86
8000 „	538	400	138
10000 „	674	500	174
15000 „	1008	750	258
20000 „	1344	1000	344
25000 „	1680	1250	430
30000 „	2016	1500	516
35000 „	2353	1751	602
40000 „	2689	2001	688
45000 „	3025	2251	774
50000 „	3361	2501	860

A fenti összeállítás szerint bármely összeget tőketartozás esedékes konverziós részletét könnyen kiszámíthatjuk.

Miért kell, hogy megcsipje a dér a sütőtököt?

A sütőtök, vagy döblec akkor jóízű, hogyha a dér megcsipi. A fagy hatása következtében a húzában levő keményítő átalakul cukorrá és ezáltal javul a tök íze. Minthogy a fagy alkalmával vizet is veszít, „parázsabba” válik. Az étkezésre szánt sütőtököt tehát egészen addig szabadban hagyjuk, amíg nagyobb fagyok nem köszöntenek be. A nagyobb fagyok ugyanis ártalmára lehetnek, mert miután kienged, romlásnak indul. A sütőtököt nagyon sokféle eledel készítésére lehet felhasználni. Még kitűnő édestészta-féléket és süteményeket is készítenek tőkből. Minthogy rendkívül tápláló és egészséges eledelt szolgáltat, igyekezzünk jövőre termelését fokozni. Ebből a célból már most válasszuk ki a legfinomabb sütőtök magját és tavasszal vessük el jó tápdús földbe.

Figyelmeztető!

Minden évben nagyon sok fiatal fa esik áldozatul a nyulak kártételének. Ezért idejében gondoskodjunk, hogy a fiatal fákat kötözéssel védjük meg a nyulak kártétele ellen. A fák bekötözésére használhatunk kórét, szalmát és papirost. A tapasztalatok szerint a nyulak a papírral bekötött fiatal fákat nem rágják meg.

Meg kell védeni a kényes növényeket a fagy kártételétől!

November hónap első hete meghozta a nagyobb fagyokat. Nappal az idő ugyan még felmelegszik, éjszaka azonban már olyan fagyok jelentkeznek, hogy még a fagy iránt kevésbé érzékeny növényeknek is ártanak. Erre való tekintettel most már a kertben telelő növényeket védő takaróval látjuk el, hogy a téli fagy miatt ne károsodjanak. A rózsák eltevését akkor végezzük, amikor a fagyok

következtében a levelek lepergettek. Addig nem szabad a rózsákat elfedni, amíg az ágak levelesek, mert ez az elfedett rózsák ágainak korhadását okozhatja. A magastörzsű rózsák eltevésénél vigyázzunk, hogy törzsük ne törjön el. Inkább végezzük olyan módon a fagy ellen való védelmet, hogy a rózsák koronáját lássuk el védőburkolattal.

Új módszer a krumpli eltartására.

Háromszék megyében a Gazdasági Egyesület érdekes eljárást mutatott be a gazdáknak. Az új módszer szerint a krumplit megfőzik és azután elvermelik, hogy megsavanyodjék. Az ilyen módon elraktározott krumpli két évig is eláll. Az új eljárás nagy érdeklődést keltett a gazdák körében és minden valószínűség szerint több helyen meg fogják valósítani.

Biztosítsatok a „MINERVA” biztosító intézetnél!

Jól sikerült kísérlet.

A Marosvásárhelyen székelő Transsylvania Tejszövetkezeti Központ kísérletképpen sovány tejjel sertéseket hizlalt. A hizlás nagyon jó eredménnyel végződött és a szövetkezet a jövőben nagyobb arányokban akarja folytatni a sovány tejjel való sertéshizlalást. Az új tevékenységi ág folytán egészen új lehetőségek felé nyílik meg az út. Mindenesetre sokkal jobban értékesül sertéshizlalás útján a sovány tej, mintha nyersen kerülne értékesítésre. Különösen sonkasüldők és növények hússertések hizlalhatók nagyon jól lefölözött tejjel.

Megjelent a Mezőgazdasági Szemle új száma.

A „Mezőgazdasági Szemle” új száma rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Tartalmából kiemeljük a kukoricaszár betakarításáról szóló cikket. A csombordi gazdasági iskola tanára, Maknics Gyula hasznos utasításokat ad abban, hogy a kukoricaszárat milyen módon lehet könnyen levágni. Több érdekes cikk, tapasztalat és tanács teszi változassá a folyóirat tartalmát. A Mezőgazdasági Szemle megrendelhető lapunk kiadóhivatalában. Előfizetési ára egy évre 10 lej.

**Vetőmagkiállítás és vásár
Kolozsváron.**

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület február hónapban Kolozsváron vetőmag kiállítást és vásárt fog rendezni. A kiállítás elsősorban azt a célt szolgálja, hogy a gazdák vetőmag-szükségletüket megfelelő ellenőrzés mellett megbízható helyről szerezzék be.

Megállapították a cukor árát!

A nemzetgazdasági minisztérium a katonai hatóságokkal és a földművelésügyi minisztériummal megegyezően intézkedéseket tett, hogy a cukorrépa kiszedése és szállítása zavartalanul történjék. Minthogy az idén több cukorrépát termeltek, mint tavaly és a termés is nagyon jól sikerült, Romániában elegendő cukor áll a fogyasztók rendelkezésére. A cukor árát ennek alapján az 1938. március elsejei ár szerint állapították meg. Egy kiló kristálycukor ára 32, a kockacukor ára különként 34 lej. Ez az ár a nagykereskedőnél érvényes, ehhez a kiskereskedőnek joga van szállítási költséget felszámítani.

Angliába szállítják a szövetkezeti vajat!

A Transsylvania, vajfeldolgozó telep a belföldi szükségletre alig tud vajat szállítani. A kitünő minőségű vajat ugyanis Anglia vásárolta meg és a vaj szállítása Angliába megkezdődött. A jelek szerint a tél folyamán a vaj nagyon drága lesz és ez jó hatással lesz a tejtermeléssel foglalkozó gazdák bevételeire.

Megolesult a paszuly!

Lapunk egyik előző számában közöltük, hogy a paszuly nagyon megdrágult. Közben a kormány megtiltotta a paszuly kivitelét és ez nagy olcsulást eredményezett. Brailában a kiviteli tilalom közhírré tétele után vagononként 50 ezer lejre esett a paszuly ára.

Drágul a gyógyszerár!

Tekintettel arra, hogy gyógyszerárut külföldről nehezen lehet beszerezni, a gyógyszerpiacon állandóan további drágulásra lehet számítani. Jellemzősül a gyógyszerek árának drágulására közöljük, hogy a jód ára például különként 800 lejről 2500 lejre szökött fel.

Vásárolják a kukoricát a szeszgyárak.

Tekintettel arra, hogy a kukorica betakarítása a rossz időjárás következtében nehezen

A Magyar Nép könyvtárában eddig megjelentek és megrendelhetőek a következő munkák:

1. dr. Rajka László: Szavalókönyv, II. kiad. —	32—33. dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története — — — — —
2. dr. György Lajos: Históriai könyvecske — 15	34—35. Vásárhelyi János: Az életből az életnek — 25
3. dr. Csúry Bálint: Vőfélykönyv III. kiadás 15	36. Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — —
4—5. Abonyi—Rass: A betyár kendője — — 25	37—38. dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcs-termelők számára — — — — —
6. Egy mérnök: A földmérés kis könyve — 15	39. Szondy György: Állatok, virágok — — —
7. dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből — — — — —	40. Gyallay Domokos: Második szavaló könyv — — —
8—9. Benedek Elek: Magyarok története — — —	41. dr. Balogh A.: A kisebbségek védelme — — —
10—11. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala 25	42. dr. Roska M.: Néprajzi feladatok Erdélyben — — —
12—13. dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára 25	43. Heltai—Szentimrey: Halhatatlan mesék — — —
14. dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége. A levegő sajátosságai és tünceményei — — 15	44. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — — —
15. dr. Maksay: Músor falusi műkedvelők számára — — — — — 15	45. Donáth László: Szegény bolond — — — — —
16. Lampérth G.: Egy hold föld (elbeszélések) 15	46. Bálint Vilmos: A dúsgazdag — — — — —
17. Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű 15	47. Vásárhelyi János: Hóstitári lakodalom — — —
18. Benedek Elek: Erdélyi regék és mondák — 15	48. Izsák Domokos: Dalok erdőn, mezőn — — —
19. Voinovich—Bartók: Szivárvány-Zsuzsi — 15	49. dr. P. Jánossy Béla: A király daliája — — —
20. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész. Talajművelés és trágyázás — — 15	50. Szotyori Lajos: Falusi mulattató — — — — —
21. Nemes Elemér: Dalos könyv — — — — — 20	51. dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények — — —
22—23. Vásárhelyi János: Egymás között — — 25	52. dr. Balogh Artur: Széchenyi István — — —
24. Sebesi Samu: Szép a Nyikó és vidéke — 15	53. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér — — —
25. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár — 15	54—55. Koncz Lajos: Konyhakertészet — — — — —
26—27. dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk 25	56. Dr. Bíró Vencel: Nagyságos fejedelmek idejében — — — — —
28. Kiss Menyhért: Marosszéki atyafiak — — 15	57. Tompa Mihály: Elbeszélő költemények Gyallay Domokos előszavával — — — — —
29. Jakab Odön: Versek — — — — — 15	58. Baksay Sándor: Patak Banya. Elbeszélés — — —
30. Kovács Dezsóné: Petőti és szülei — — 15	59. Dr. Nagy András: Jó egészséget. Egészségügyi tanácsadó — — — — —
31. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató II. rész (növénytermelés) — — — — — 15	

Ugyanezek a könyvecskek kötve is kaphatók s akkor az áruk példányonként 10 lejjel drágább.

halad, a szeszgyártásra alkalmas ujkukorica iránt rendkívül nagy kereslet mutatkozik. A szeszgyárak az ujkukoricáért mázsánként általában 310 lejt fizetnek.

Drágul a borsó és a lencse!

Egy vagon borsó ezelőtt két héttel százezer lejbe került. Jelenleg a borsó ára mázsánként 1300, vagononként tehát 130 ezer lejre ugrott fel. A lencse is tovább drágul. Néhány nappal ezelőtt egy vagon lencse 150 ezer lej volt, ma 180 ezer lejt fizetnek egy vagon lencséért.

Ujból megindul a buza kivitel.

A nemzetközi buzapiacra nagy élénkség uralkodik. Ez jótékony hatással van a romániai gabonapiacra is. Anglia és Olaszország tiz-tizezer vagon buzát vásároltak Romániában.

A disznó is drágul.

A nagy külföldi kereslet következtében a hizott disznó ára napról napra drágul. A legtöbb piacon a hizott sertés ára kilónként 30 és 40 lej között van.

Terményárak Szamosujváron.

Buza 420—450, rozs 360—380, kukorica 410—430, krumpoli 300—400 lej mázsánként.

Terményárak a Bánátban.

Buza 430, ókukorica 300, kukorica 290—300, árpa 350, sörárpa 430—450, zab 380—400 mázsánként.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

MAGYAR NÉP"-ben

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

Művelődési mozgalmak.**Ezelőtti huszonegy esztendővel.**

November 11-én, ezelőtti 21 esztendővel, nyugati országok népei mindenütt nagy izalommal fogadtak egy hírt, melyet 1918 esztendejének ezen a napján déli időben költöttek az emberekkel. A hír a fegyverszünet aláírását adta tudtul a világnak. Valóban 1918 november 11-én megszűnt a háború a németek, franciák, angolok és amerikaiak között s ezzel az első világháború befejeződött.

Az emberek eleinte nem is akarták elhinni. Azután mindenütt nagy béketüntetések voltak. Az angolok és franciák odáig mentek örömeikben. A fegyverszünet hírére mindenütt az élet egyszerre megállt. Könyvelők, segédek, boltosok otthagyták munkájukat és éljenezve járták be a város utcáit. Óriási tömeg özönlötte el a várost, mindenki sírt és nevetett egyszerre. „Végre alahára béke van“, mondogatták egymásnak az emberek. Hasonló jelenetek játszódtak más országokban is. Az antant szövetség népei a győzelemnek, a központi hatalmak országainak lakosai pedig a háború végének örültek. A fegyverszünet első hatása mindentől az öröm volt, — csak hetek múlva látott meg, hogy ami az egyik országnak öröme, az a másíknak szomorúság.

Amde mindenütt az örömhöz gyász is csatlakozott, mert a négy évig tartó világháború sokan megvetve áldozatot követelt. Hiszen összesen minden állam vett részt a nagy mérkőzésben s mindeniknek sok halottja volt. Mintegy 67 millió embert mozgósítottak a világháború alatt. És hány falú pusztult el a hadműveletek helyén! Egész vidékek tűntek el a föld színéről. Itt-ott egyegy házfal, félig ledőlt templom, vagy kútágas jelezte csak az egykori falú helyét. De nemcsak emberek és falak, de mesebeli értékű vagyonok is elpusztultak a négyéves világháborúban. A háború végére felé már mindenütt nélkülöztek és nyomorogtak az emberek. Nem volt elég kenyér, a szegény drágán lehetett megkapni.

Érthető, ha mindenki örült a háború végének. A november 11-én megkötött fegyverszünet hírére a még épen maradt harangok megszólaltak és hálát adtak a békéért.

Miért is volt a háború? 1914-ben, ezelőtti

25 esztendővel, Szarajevóban egy halványarcú, sovány szerb diák revolverével többször rálőtt Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökösre. A revolvergolyók azonnal megölték a trónörökösöt és feleségét. Egy hónap múlva megdörmöltek az ágyuk a Duna partján s csakhamar egész Európa belekeveredett a világháborúba. Az európai népek két csoportra oszlottak. Egyikbe tartozott Németország, Ausztria-Magyarország, Törökország és később Bulgária. E négy állammal szemben állott az antant szövetség, melyhez a végén 23 állam tartozott. Ez a szövetség emberanyagban, gazdasági erőben és pénzben messze felette állott a központi hatalmak szövetségének.

Mi volt tehát az oka a világháborúnak? Ferenc Ferdinánd meggyilkolása éppen csak megindította a küzdelmet, de annak igazi oka egészen más volt. Kölesönös féltékenységek a nagyhatalmak között, versengés nagyobb hatalomért és gazdagságért, — így lehetne összegezni a világháború igazi okát. Oroszország a Balkán-félszigeten akart terjeszkedni. Mivel Ausztria-Magyarország ennek útjában állott, le akart vele számolni. Anglia és Németország a tengeri uralomért és a gazdasági javakért haragudtak egymásra. A franciák és a németek pedig Elzász-Lotharingia miatt nem tudtak egymással békességben élni. A németek 1871-ben elvették a franciáktól ezt a területet. Azóta a franciák állandóan fegyverkeztek és készültek a boszszúra, vissza akarták foglalni az elvesztett országrészt. Így történt, hogy ezek az ellentétek 1914-ben világháborút idéztek elő.

A háborúban először a központi hatalmak győztek. A harmadik esztendőben azonban kezdtek kimerülni. Az angolok és franciák óriási gyarmatbirodalmukból újabb anyagot kaptak s nemsokára Amerika is melléjük csatlakozott. Ez eldöntötte a háború sorsát. 1918 tavaszán és nyarán a német hadsereg még öt nagy támadást intézett a francia és angol csapatok ellen. De a támadások nem sikerültek s így a németek alul maradtak. Az 1918 november 11-én aláírt fegyverszünet a német vereséget pecsételte meg.

KOPOTT, FAKÓ IMAKÖNYVEK.

Kopott, fakó imakönyvek,
Ha ti egyszer beszélnétek!
Ő mi mindent rejtegettek,
Hány titkok van tinéktek.

Mennyi öröm, mennyi bánat,
Mennyi mosoly, mennyi könnyek
Amikről ti mesélhettek,
Kopott, fakó imakönyvek.

Az a lap, hol gyermekéért
Az anya hő imát rebeg,
Legsűrűbben azt a lapot
Forgathatták gyöngé kezek.

Ide hullott leggyakrabban
Anyaszemből forró harmat,
Kérve Istent: Gyermekének
Adjon erőt, hirt, hatalmat.

Pedig hányszor ezt a könnyet
A gyermek nem érdemelte.
De csönd, nyugtát ne zavarjuk,
Kinek tán már égbe' lelke.

Ne zavarjuk s ne kutassuk,
Pihennek-e mindörökre,
Vagy élnek-e, kik borultak
E könyvekre könyörögve?

Sziv porladhat s a vén könyvről
A forró könny rég leszáradt
S leggyűröttebb oldaláról
Mégis napfény, meleg árad.

Ezek a vén, kopott könyvek
Szívárványos napfényt vetnek,
Hirdetői sohse muló
Hű anyai szeretetnek.

Feleki Sándor

A Nagya és Kisfa meséje.

Gyönyörű a Bükk. Téli szépségében pompázik az erdő. Havas, zuzmarás a fák feje. Olyan a sok fa, mintha mind csillogó, fehér koszorút viselne.

Az erdő szélén két fa áll egymás mellett. Egészen az út közelében. Az egyik fa öreg. Ő a Nagya. A másik fiatal. Ő a Kisfa.

Az öreg Nagya van már százesztendőss is. Vékony, havas ágai is olyan vastagok, mint a Kisfa törzse. A fiatal Kisfa ága alig 3-4 éves.

Megszólal az öreg Nagya:

— Jó neked, Kisöcsém, téged alig ér télen a fagy, nyáron a perzselő nap; megvédenek föléd boruló ágaim a fagytól is, a nap tüzetől is.

— Nekem jó? — csattan föl a Kisfa.

— Neked, neked; mondtam már, jól mondtam.

— Tévedsz, öreg Nagya, neked van csak jó sorod.

— Nekem? Ugyan miért? — nézett kíváncsian a Nagya a Kisfára.

— Mert tele vagy madárfészkekkel. Neked dalol nyáron a rigó, a vadgalamb, ha reggel felébred. Téged ér a permetező esőcsepp, ha a tikkasztó melegben esni kezd. Én majd megfulladok addig, míg leveleldről rám nem hull egy-két üdítő csöppecske. Arnyékkodba ülnek az erdőt járó emberek s te végig hallgathatod, mit beszélnek, mi az újság a nagyvilágban. Szóval elveszed tőlem a madárdalt, az áldó esőt és a jó híreket egy-

formán. Télen meg a hideg se ront úgy neked, mint nekem, téged megvéd a jó bunda. Rám a hó is alig talál — töltsd Alattad.

— Fáj ez neked, Kisfa öcsém?

— Fáj, igen fáj. Utamban vagy ma Öregfa. Az a reménységem csak, hogy vágnak téged hamar. Minek is kell nekem még élni, amikor jó vagy már tüzelő szerszámnak, butornak. Akkor szabaddal lesz körülöttem minden. Sebb lesz életem egészen.

Az öreg Nagya elszomorodott. És most is döbönt, mert két suhancfiu közeledett tőled. Az egyik fiu kezében nagy fejsze volt, a másik pedig ácsfűrészelt cipelt izmos vállán.

Mit akarnak? Megálltak. Visszanéztek a faluba.

— Nem jön még édesapám? — kérdeztél a kisebb legényke.

— Nem! — felelt az öregebb fiu.

— Pedig hamar este lesz s akkor ne tudjuk alkonyatig ezt az öreg Nagyfát vágni.

Az öreg Nagya megreszketett, a fiatal Kisfa pedig megörült.

— No, itt a Halál, Öreg! — gunyoskodott.

A Nagya nem szólt semmit, csak gyöngyön szomorúan nézett a Kisfára.

A két fiu beszélt tovább:

— Hallod-e, testvér?

— Hallom, testvér.

— Vágjuk ki addig is ezt a Kisfát. Látszik, milyen szép, sudár. Jó lesz erősebb része csordásbotnak, felsőbb része meg ostornyélnak.

— Jó lesz.

S már csattogott is a fejsze a hegyke Kisfa tövében. Arra se volt ideje, hogy nagyon megijedjen, mert mire felvisitott fájdalommal, már meg is halt. Oda esett a két suhancja elé. Kétfelé fűrészelték azonnal.

— Ebből lesz a csordásbot! — forgatta kezében a Kisfa alsó, erősebb részét a nagyobb fiú.

— Ebből meg az ostornyé! — kapta fel a halott Kisfa felső, vékonyabb részét a kisebb fiú.

Az öreg Nagymama pedig elfelejtette a fia Kisfa irigykedését: megsiratta, nagyon megsiratta halott kisöccsét; úgy megsiratta, hogy ágyairól lehullottak lassan a szelíd, fehérek és hóhelyek és betakarták a halott Kisfa lábán maradt gyökerét.

Gyököcssy Endre.

Vasárnap délután.

Amint a vasárnapi délelőtti lejár, mintha ki utcára megy s a kapuk előtti szakálltörőkre, vagy kövekre telepedve, elbeszélnek mindaddig, míg a nap el nem tűnik az égből. Ilyenkor nagyon sok mindenről beszélnek. Először a hét gazdasági eseményről tárgyalják le, majd apróbb csoportokba csoportosulva szövik tovább beszélgetésük fonalát. Az öregek gyermekkoruk kedves emlékeit idézik, miközben jelentősen figyelik a fiatalok a jeleneteket. A fiatalok a jeleneteket törödnék és a jövőt találgatják, melyek függ a kenyér, az élet és minden.

Egyik kapuelőtti mohás kőpadon ül idős Hegyi Orbán János és szomszédja, Simonfi Mihály volt bíró, s valami komolyabb dologról beszélgetnek. Én pedig ismerősömről beszélgetek. Közéjükben kissé megállok s figyelem a két ember beszélgetését.

Az öreg Hegyi nagy megfontoltsággal megpróbálja hordozza tekintetét a „Firtos“-on, a „Firtos“-n s miután egyet csavarint hozzászórt, öszes bajuszán, elindítja a szót.

— Hallád-e, kialakult már a heremag

— Még mindig emelkedőben van. Tegnapelőtt 25 volt, a tegnapi 26, ma már 27-et mutatnak. Azt hiszem, 30-on is felülmegy, mert a nekirugaszkodtak a vevők.

Tüdőbetegek!

Sok ezren meggyógyultak már!

Kérje haladéktalanul az én leírásomat:

új étkezési művészet,

amely már sok embernek mentette meg az életét. Ezen étkezési módszer akármilyen életmód mellett folytatható és hozzájárul a betegség gyors leküzdéséhez. Éjjeli izzadás és köhögés elmúlik, a test súlyt emeli és lassanként megszűnteti a szenvedést. **Az orvosi tudománynak komoly emberei** elismerik az én jeles módszeremet és szívesen járulnak hozzá alkalmazásához. Minél hamarabb folyomodunk hozzá, annál jobb.

Teljesen ingyen

és portómentesen kapja könyvem, amelyből hasznos tudnivalót meríthet. Mivel az én kiadóm összesen csak 10.000 drótot küld el díjmentesen

írjon azonnal egy levelezőlapot, hogy Ön is azon szerencsések közé tartozzon, akik e fűzethez jutnak.

Postasammeltelle:

ERNST PASTERNAK, BERLIN SO.

Michaelkirchplatz 13. Abt. Z. 609.

— Hát a mezei munkáttal hogy álltok, elvégeztétek-e?

— El hál' Istennek, de meg is forgódánk vele alaposan, nehogy rajtunk üssön a csúf üdő!

— Hát a búzáttok milyen, kikelt-e?

— Éppen ma nézém meg! Ugy elborította a földet, hogy a nyulak es elbujhatnának benne. De amint láttam, a kieteké is éppen olyan szép.

— Hát azt is megnézted?

— Meg én!

— No azt igazán köszönöm Mihály! De reánk is gondolál.

— Szót se érdemel, János bátyám!

— De 'jszen.

— Te Mihály! Hallom, hogy a fiad jól tanul az iskolában! Mi szeretne lanni a fiú!

— Most nem tudja még ő se s töllem se függ egészen. Multkor egyszer észre vette rajtam, hogy aggódom a sorsa miatt s azt mondta: „Ne búsuljon Édesapám, mert ha másként nem lehet, dolgozni fogok maga mellett a gazdaságban s úgy is megéri azt, amit most rám áldoz. Ha pedig sikerül, ember lesz belőlem.“

Mig az öregek életbevágó dolgokról beszélgetnek, a gyermekek csoportokra oszolva társasjátékot játszanak, nem törődnek a nagyok dolgával. Szép fehér harisnyájuk ugy feszül izmos combjaikon, mintha belőle nőttek volna ki. A leánykák csinos szöttes szoknyáján büszkén öleli át formás derekukat, s hajukból hosszú, piros pántlika csüng alá.

Mikor aztán játékban kipirosult arccal, — derüs hangulatban végig vonulnak a falu

uccáján, friss életet visznek be minden házba s újabb reménységet a szülők lelkébe. Anya lan gyermek-mosolygással lesimítják. Édes apjuk homlokáról a kemény ráncokat, s felvidítják Édesanyjuk gondterhes orcáját egészen.

Van-e ennél szebb jelenet a falu életében?

Nincs. De nem is lehet, mert a gyermek elsősorban és mindenek fölött a szülő gondja és szemefénye. Amit más meg nem ad neki a szülő pótolja azt. Lelkén fekszik a gyermek jelene, jövője és egyedüli cél, hogy boldoggá tegye őt. Ezért él-hal minden apa és minden anya és ezen fordul meg a gyermek sorsa.

Ime egy kép a sok közül, amely él és élni fog, ha féltve őrizzük, gonddal ápoljuk.

Vinczeffy Sándor

Apróságok • Adomák

A vitorlázó repülést a madár találta fel!

Sok gyönyörűséget okoz az embernek, ha hatalmas ragadozó madarat lát az ég kékjében keringeni. A nagyobb madarak szép fordulatokkal végzik keringéseiket. Ezek sokszor valóságos siklórepülésre változnak. A legújabb vizsgálatok szerint a madarak ilyen alkalmakkor a felfele szálló légáramlatokat használják ki. Ezzel kapcsolatban a vándormadarokról nagyon érdekes dolgokat állapítottak meg. A vándormadarak, amikor valamely tájék felett keringenek, ezt nem tájékozódás céljából teszik, hanem azért, mert felfele szálló légáramlatra találtak és ennek segítségével a magasba emeltetik magukat. Felfele szálló légáramlatok rendszeren városok és helységek, kiemelkedő építmények, facsoportok, dombok és hegycsúcsok fölött keletkeznek. A vándormadarak kiválasztják azokat a tengerrészeket, amelyek fölött felfele szálló légáramlások

igen gyakran keletkeznek. Ennek a jelentőségét megértjük a következőkből: *Ha egy madár kétezer méter, tehát két kilométer magasságba tud feljutni a felfele szálló légáramlatok segítségével, akkor 30 kilométer utat tehet meg siklórepüléssel anélkül, hogy izommunkájába kerülne.* Az egész 30 kilométeres utvonalon alig néhány szárnycsapást kell tennie.

A madarak nagyon jól értnek a különböző irányú szelek erejének a kihasználásához is. Így például keleti szélnél a keleti lejtők felfele szálló légáramlatát használják ki. Nyugati szél esetén a hegy nyugati oldalán keletkező légáramlattal emeltetik magukat a magasba. A légáramlások ismerete a madárnál rendkívül nagyfontosságú, ezért természetes, hogy a nagy madárcsapatok izgatottakká válnak, ha kedvező légáramlásra akadnak. Így értjük meg, hogy ha a vándormadarak kiemelkedő, magános épületekre vagy facsoportokra találnak, afölött hangos szóval keringeni kezdenek, jelölve annak, hogy

megtalálták a rájuk nézve kedvező légáramlatot.

Az elmondottak igazolják, hogy az újabban nagy divattá vált vitorlázó repülést tulajdonképpen nem az ember, hanem a madár találta fel!

Harmine napig a levegőben.

Két amerikai repülő Kaliforniában csodálatos teljesítményt hajtott végre. A két pilóta harmine napig egyfolytában repült anélkül, hogy leszállt volna. A két repülő repülés közben repülőgépről látták el üzemanyagot és élelemmel. A vezetők a gégekormányzását felváltva végezték és felváltva aludtak. A csodálatos teljesítmény, amellyel a két repülő vasakarát a fegyelmét dicséri, arról is tanúsodik, hogy a mai repülőgépek műszaki tekintetben tökéletesen vannak megszerkesztve és képesek 30 napig egyfolytában működni.

Csomagban utazó kínaiak.

A japán-kínai háború kitörése óta nagyon sok kínai aközül az Egyesült Államokba kivá-

Peti számol

Jöjjön, aki nagyon búsul, bána-
tos a kedvel Jöjjön, hogyha
felvidulni, nevetni szeretnel
Nézze meg, hogy Peti pajtás
milyen módon számol. — s le-
fogadom, kacagás lesz a nagy
bánatából!

Peti koma a számtanhoz
használ kezét, lábat! Így, per-
sze, csak húszig jut el. Hogy
számoljon százat?

Kiborít egy csomag gyufát,
azon is próbálja: mennyi is a
batszor kilenc? Gyufákon szám-
lálja!

Kevés hozzá a gyufa is, kér
egy csomó lencsét; azon rakná
ki, hogy mennyi: kilenc meg
hetvenhét? Szétszóródik dm a
lencse. Jobb lesz tán a borsó?
Ejnye, az meg gurul, mint a
töldre ejtett orsó!

Barackmág lesz még a leg-

jobb, Peti koma sejtí. De azt
meg a csonthéjából egy-kettő
kifejti! S addig-addig kalapálja
a magokat sorra, amíg lesz
a számolásból barackmag-
uzsonna!

Ugyanúgy jár a dióval: eszik
és nem számol! Érthető a do-
log könnyen: Peti sincsen fá-
ból! A diónak ellendllni nem
tud a kis gyomra, biz' a diót
számlálatlan törögeti sorra!

Végül úgy dönt: kiszámolja
kukorica-szemmel, mennyi is a
kilencszer hét megtoldva negy-
vennel? Peti körül tornyosul
már egész szemét-hegység! No,
ugye, hogy ez a látvány csu-
dajó nevetség?!
Peti! Peti! A számtanhoz
nem kell ennyi minden! A
gyufát és barackmagot taka-
rítsd el innen! A számtanhoz

nem kell borsó, kukorica, len-
cse, nem kell hozzá se kéz, se
láb, se külön szerencsel! Söpör-
 csak el magad mellől ezt
szemétraktárt!

A számtanhoz, Petikém, csak
az eszedet használd!

Mindjárt másnap azután láthatta is Lubló
lovag, hogy az ördög állja szavát. Idegen pal-
lérok, munkások jöttek és kezük alatt csodá-
latos gyorsasággal nőttek a falak, a tornyok.

De amint nőttek, emelkedtek a falak,
a bástyák, nehezült Lubló lovag szíve. Mintha
minden torony, bástya a szívére fekdűt volna
és nyomná iszonyú súlyával, szabadulástalan.
Nyomta éjjel, nappal, egyetlen pernyi
nyugalma sem volt tőle. Felébredt benne a
szörnyű tudat, hogy elárulta Urát, Istenét...
Nem volt öröme pompázó várában. Nem
tudta elviselni fiainak tiszta tekintetét, akik
nem győztek csodálkozni, hogy milyen gyor-
san nőtt fel az égignyúló vár a sziklaor-
mon. Lubló lovag nem tudott mit felelni
kérdőzösködéseikre, hogy ki volt a várnak
mesterei építője. És esténként, amikor lefeküdt
s álomra hajtotta fejét, úgy érezte, mintha
lassan-lassan süllyedne körülötte minden, meg
sem állva a poklok mélységes fenekéig.

Egy napon aztán nem birta tovább. Le-
ment a völgybe, ahol jámbor fehér barátok
élték imádságos, szent életüket, hogy tőlük
kérjen segítséget. Elmondott mindent az ősz
szerzetes atyának és bűnbánattal hajtotta le
fejét. Egész életét, mindent felajánlva, kérte
Istent, hogy mentse meg lelkét a Gonosztól.

Az ősz pap vigasztalón szólt:

— Maradj itt közöttünk és csendesedjék
meg a te szíved. Mindennél erősebb vár az
Ürnak neve s aki igazán hisz Őbenne, az
győzedelmes leszén.

Lubló lovag úgy is cselekedett. Leve-
tette drága lovagi ruháját és szőresuhát öl-
tött magára. Ottmaradt a szerzetesek között
és csendes imában, bűnbánatban töltötte nap-

jait. Felnőtt fiai pedig a várban berendez-
kedve élték tisztos, vitézi életüket az Úr ke-
gyelméből. Megvédték a szegényt és a gyön-
gét az erőszak ellen s jó példával járva
elől, igaz életre nevelték a rájuk bízott népet.

Am fogcsikorgatva nézte ezt a Gonosz.
Szörnyű csalódásában, hogy Lubló lovag lelke
fölött nem uralkodhatott, elhatározta, hogy
fiain áll bosszút. Elpusztítja a várat, lakói-
val együtt a föld színéről.

Lubló lovag legidősebb fia, a vár ifjú
ura éppen házasodni készült és az egész vár
népe készült ifjú úrnőjének fogadására. De
készült a Gonosz is. Ott állott már a vár
közeliében, sziklákat tépett le a bérecekről,
hogy azzal rombolja össze a vár templomát és
mindent.

De alighogy az első szikladarabot do-
básra emelte, odafenn a várban megszólaltak
az ünnepi harangok. A boldog, tiszta nász ha-
rangjai, amelyet sok, sok tiszta szív imája
kísért. Csengtek-bongtak, Istenhez beszéltek
s a szépszavú harangok szavával egybefonó-
dott a völgyi zárdában, szerzetesi csuhájában
térdeplő Lubló lovag hó fohásza is az Egek
Urához: Isten áldása kísérje az ifjú pár életét!

A Gonosz felordított a diadalmas hittel
ögbeszálló hangok hallatára. Karja lehanyat-
lott és kiesett kezéből a hatalmas kőszikla,
amellyel éppen lesujtani akart. Rohant, zuhant
a durva, hegyes kőszikla lefelé, végig a bére-
falakon s meg sem állt a Hernád partjáig.

Ott fekszik most is holtan, tehetetlen,
de nagy emlékül a regés időkre. A szelíd
Hernád vígan oszon el mellette és aki szépen
kéri, annak elmondja a Hegyeskő csodás tör-
ténétét.

Kerek a káposzta...

Valamikor réges-régen a szép Szabolcs vármegyében, ahonnan ma zsákkal hozzák, — nem ismerték a káposztát!

Hanem tőlük délre, biz' a, volt egy ország, Bulgária! Bolgár-magyar határszélen állt egy szép vár réges-régen! «Viddin»-nek hívta a bolgár, — ellenben a magyar polgár magyarosan hívta bizony! A vár neve ez volt: Bodony.

Két kapitány volt Bodonyban, — egyik innen, — másik onnan. Magyar részről: Káp Jeromos volt a nagy tisztségben soros, — bulgár részről pedig, úgy ám! Sztropko Mirkó, a kapitány.

Nem volt köztük sohse harag, — éltek, mind vízben a halak, — eszem-iszom, dínom-dánom, járta télen, járta nyáron. Mert bizony Káp Jeromosnak sok hazai ételt hoztak! Sonkát, kolbászt, rétest, fánkot, — Mirkó ilyen még nem látott!

Káp kapitány reggel, este, jó falatját megfeszítte Mirkóval is készségesen; jobban ottak rémségesen!

Sztropko Mirkó alig várta, hogy meheszen szabadságra s ajándékol s is hozzon abból, ami terem otthon! Telt egy hónap, múlt egy hónap, — híre sincs még a Mirkónak! No, de végre csak beállt, — a hátán nagy zsákok szállt. Vízit mindjárt Jeromosnak: — Édes komám! vedd csak, fogd csak! A sok jóért neked hoztam, — se nem vettem, se nem loptam! A földemen természettem, — beérletem, zsákba tettem, — idehoztam, fo- oadd csak el! Egészséggel fogyasszad el!

Káp kapitány néz a zsákba sítvakarva, fejcsóválva: — van benne sok kemény, kerek gömböc, — mint a gyerekefejek! Olyan, mint az ágyúgolyó!

Mirkó cüppög:

— Ez ám a jól Van illata, van zamata! Király is megköszölhatja!

Káp kapitány gondol egyet, — Inast szólt:

— Málhám szedjed! Megyek haza szabadságra! Vigyázzatok csak a zsákkal! Ezt is viszem, viszem még ma, a királynak ajándékkal!

Káp kapitány Budavárost leteszi a bulgár zsákok, s térdei, fejei hajtván szépen a királynak, szól eképen:

— Egy étel, egy halálom! Én ezt neked felajánlom! Ez valami bulgár étel, — fogyasszad el egészséggel!

Káp kapitány áll haptákba; a király meg les a zsákba, — kiemelt egy kerek gömböt, — megforgatja a «gyümölcsöt», Mielőtt még belekóstol, — megkérdezi Jeromostól:

— Hát, aztán ezt hívják nevezik a bulgárok, akik eszik?

— Szégyen ide, szégyen oda, én se tudom, hogy micsoda? — szól Jeromos, — hánem tessék nevet adni néki, Felső!

A király hát szól eképen:

— Ez ételnek neve legyen, — mivel nekünk ezt Káp hozta, — legyen a neve: Káposzta!

S káposztába beleharap; — utána ám csak odakap a gyomrához, a fejéhez, — ilyh, de rossz íz, amit érez!

A káposztát földhöz vágja, — kínjában a nyelvét rágja s Káp kapitányt leteremti ahogy még nem tette senki!

Mondja neki:

— Iaj, teneked! Négybe vágatom a fejed, csak pihenek kicsit közbe! Addig is menj a tömlőcbe!

Híre fut ám az esetnek! Hej, de nagyon megijednek: Káp Jeromos apja, anyja, öreganyja, keresztanyja! Szép hajdon testvérrel segítségét visznek neki!

Káp-nemzetség asszonynépe, — az öregje, meg a szépe, — megy egyenesen Budavárba, — király előtt állnak párba. Könyörögve szól az egyik:

— Lelkem, Felső! Ha úgy tetszik, tegyen velünk próbát kelmed! Megszolgálnánk a kegyelmed! Eressze el Jeromoskát s minél megfőzzük a káposztát! Olyan étel lesz belőle, — táncolni fog kelmed tőle!

Szól a király:

— Nem bánom hát! Ha csináltok jó káposztát, — ehetséset, izleteset, — Káp Jeromos szabad lehel!

Asszony, leány gyürekeztek! A nagy zsákok előveszik; tanakodnak, hogy is lehel főzni a káposzta fejet? Egyik gyatul, másik reszel, — ki így, ki úgy készíti el!

Káp Ildikó savanyítja aludttalajjal szaporítja, — húscombocot tömkezd bele, — jó a szaga, szép a leve! Töltött káposzta a neve!

Káp Anikó édesíti, — bány-combbal ízesíti; — Káp Menyhértné elreszeli, — jól tesszi! szór vele telt! Káp Gáspár úr felesége süti rétes közepébe! Káp Jeromos édesanyja forró zsírban megforgatja a káposzta-reszeléket s palacsintát kever, szépet!

Nem fog ki az asszonynépen a káposztát! Főzik szépen s belálatják harangszókor a királynak, — éppen jókor! A Felső meg éppen ehetsé! Izzik a káposztás-rétes! Ezt kóstolja, — azt nyakalja! Ideje sincs, hogy bevallja: — ilyen jól még sohse evett! — Töltelékét tőle szedetti! Káposztával úgy belakik, — a trónszékbe alig-alig fér bele az evés után! Parancsol ad ebéd után:

— Hozzátok ki Káp Jeromost!

Hej, öleli, csókolja most! Érmel tesz a kebelére, zsák aranyat szekerére, — lovára a virág jóna, — úgy megy vissza Káp Bodonyba!

S most, hogy mesém befejezem, — bizony, én is hozzá teszem: jól tette Káp, hogy elhozta! Főnök étel a káposztát!

orolni. Minthogy az Észak-amerikai Egyesült Államok korlátozta a bevándorlást, a kínaiak ravasz cselfogásokkal megpépszerűtetik be magukat az Egyesült Államokba. Több esetben találtak autókön és teherautókön olyan csomagokat, amelyekben kínai kivándorló rejtőzött. Az amerikai hatóságok utasították a vámtisztviselőket, hogy minden csomagot gondosan vizsgáljanak át abból a szempontból, hogy nem rejtőzik-e abban ember?

Rádióműsor betegek számára.

Hollandiában érdekes újítást vezettek be. A hollandiai orvosok számára megállapodást kötött a rádiótársasággal arra vonatkozólag, hogy a betegek számára külön rádióműsort szolgáltatson. A holland orvosok főképpen azért kérték erre a rádiószolgálatot, mert a betegeknek vagy gyenge szervezetűeknek nemcsak az étkezés alkalomával van szükségük könnyűen emészthető eledelre, hanem lelkileg is könnyű élvezetes szórakozást kívánnak. A betegek számára összeállított műsor tehát mulattató, könnyű zene és csevegés. Ennek keretében ügyesen beillesztik a szükséges orvosi előadásokat is.

A nagy gondolkodó.

— Én mindig kimondom azt, amit gondolok!

— Azért voltál olyan csendes nap egész este?

Terjesszük a

Magyar Nép"-et!

Loteria de Stat

Egy új nyereménytervezet.

Új kibocsátási rendszer, havonként 2 huzás. Minden kibocsátás 100 ezer törzs sorsjegyet foglal magában.

Első kibocsátás.

November 15-iki huzásnál.

Nyeremények:

7 drb.	à	1,000.000 L.
14 "	à	400.000 L.
30 "	à	100.000 L.
40 "	à	40.000 L.
100 "	à	20.000 L.
200 "	à	10.000 L.
400 "	à	4.000 L.
4.000 "	à	400 L.
8.000 "	à	200 L.
10.000 "	à	1.600 L.

Egy egész sorsjegy ára 800 lej, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 200 lej.

Második kibocsátás.

A huzás 1939 nov. 18-án.

Nyeremények:

1 drb.	à	8,000.000 L.
14 "	à	1,000.000 L.
20 "	à	100.000 L.
1.200 "	à	10.000 L.
1.600 "	à	1.000 L.
8.000 "	à	200 L.

A sorsjegy csak a rajta felüntetett kibocsátásra érvényes. A nyereményeket minden adólevonás nélkül fizetjük ki.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

F. I. A mezőgazdákknak állami segítség útján történő, géppel való ellátásáról lapunk előző számában irtunk. Nem tudjuk, hogy a mozgalmat mikor fogják folytatni. Mindenesetre figyelemmel kísérjük és amint valamit megtudunk, lapunkban azonnal közhírré tesszük.

Z. K. A Magyar Népből közölt szőlő-eltévesi módok mellett természetesen vannak más módok is. Így például nyugodtan el lehet tenni a szőlőt úgy is, amint Ön írja. Ezzel kapcsolatban azonban a következőket vegye figyelembe: a padlásra szalmára rakott szőlő csak akkor áll el jól, hogyha a szalma kifogástalanul száraz és egészséges volt. A szalmát a padlásra egyenletesen kell szétteríteni és a fürtöket úgy rakjuk ki, hogy ne érjenek egymáshoz. Az így

eltett szőlő teljesen töppedté, tehát asszuvá változik. Az ilyen szőlőből készítették régebben az édes ízű, úgynevezett „szalmabort”. A szőlő ilyen módon rakározva erősebb hidegeket is kibír, csak arra kell vigyázni, hogy nagyobb fagyok beköszönése esetén takaróval lássuk el.

G. L. A vitában Önnek van igaza. Egy kifejlődött himelefánt gyarának a súlya 90 kiló, tehát megközelíti az egy métermázsát. Egyetlen elefánt tehát közel két métermázsas elefántesontot szolgáltat. Ez az oka annak, hogy néhány évtizeddel ezelőtt kiméletet kellett elrendelni a vadon élő elefántok érdekében. Ma is szigorú vadásztilalom védi ezeket a vastagbőrűeket.

Z. L. Az Ön által leírt aggodalom nem állja meg helyét. A krumpli igaz, hogy nem tartalmaz zsirokat, azonban a szervezetben mégis zsírrá alakul a krumpliban levő tápanyagok egyrésze. Az erre vonatkozó életani folyamat a következő: A krumpli miután a gyomorból kikerül, az epésbéiben nagy változáson megy át. A krumpliban levő keményítő cukorrá változik. A véráramba jutott cukor végül is a máj és egyéb mirigyek működése segítségével részben zsírrá alakul. Amíg tehát valamely nép gazdasági háztartásában krumpli szerepel, nem kell félni az éhenhalástól!

M. K. Az újszülött emlőjében jelentkező úgynevezett „boszorkánytej” nem szabad kipréselni. Ezzel ugyanis gyulladásba hozhatjuk az emlőket, ez pedig rendkívül káros a gyermek egészségére, sőt később is kellemetlen hatása lehet. A „boszorkánytej” egyébként úgy keletkezik, hogy az a mirigy-váladék, amely az anyánál az emlőt tejelválasztásra serkenti, a megnepszületett magzat tejmirigyekre is hatással van. Így fiugyermekeknél is jelentkezik. Nem szabad tehát a dolgot babonásan felfogni!

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

L. F. Törökszákos. K. P. Nyomat. T. B. Nyárádszentimre. B. L. Jobbágyfalva. P. J. Szinészeg.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint előző számainkban köztük, megbizottaink felkeresik azon előfizetőinket, akik hátrálékban vannak, hogy az előfizetési hátrálékukat tőlük felvegyék. Ezen megbizottaink közül Vinczeffy Sándor Udvarhely megyének azon részeit látogatja meg, ahol utóbbi időben nem volt. Kováts Endre Szilágymegyének zilahi, szilágycehi és krasznai járásában levő előfizetőinket keresi fel. Török István Kolozsmegyének kalotaszegi járásában levő előfizetőinket keresi fel. — Tóth Imre tovább folytatja Krassó-, Szörény és Temes megyében munkáját. Felkérjük azon előfizetőinket, akik még nem rendezték folyó év végéig szóló hátrálékaikat, sziveskedjenek megbizottainknak szabályszerű nyugta ellenében kifizetni. Azon előfizetőinket, akikhez ez alkalommal nem küldhetünk megbizottakat, felkérjük, hogy a lap-példányaikhoz mellékelt és kitöltött postautalvány felhasználásával küldjék be az ott feltüntetett összeget.

Sz. J. Ugra. A beküldött pénzt átvettük, előfizetése rendben van 1939 dec. 31-ig.

L. I. Kozmás. Dr. Gr. Bethlen Györgyné címe: Cluj-Kolozsvár, Strada Regală 12.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. B. Egri 155, P. F. Bélzerend 155, B. P. Mezőpetri 155, D. M. Nagykaroly 143, T. Gy. Szilágykövesd 197, R. A. Piskolt 155, D. L. Varsole 155, Dr. B. Z. Zilah 155, V. M. Szilágykövesd 155, Sz. L. Dés 150, özv. K. G-né Szilágyzovány 130, Szilágynagyfaluból: T. Gy. Gy. 155, K. P. 155 és ifj. Cs. L. 155, Sz. L. Piskolt 155, S. B. Kismajtény 305, S. S. Selymesilosva 155, L. F. Manó 155, O. I. Kerestelek 155, S. A.

Gálospetri 155, H. E. Érszakács 155, M. I. Zilah 155, H. J. Érszele 305, M. J. Érmindszent 155, özv. K. A-né Érkörtvélyes 155, G. M. Erdőd 155, T. Zs. Lugo 305, G. J. Harangláb 228 (ebből 78 lej hirdetésért), Pókáról: A. L. 150, T. F. 150 és N. F. 150, K. A. Érkörtvélyes 143, N. Gy. Nagyerece 155, H. Ö-né Mezőkőbölki 155, B. V. Ozsdola 80, H. J. Zagon 40, Gy. A. Szarazajta 80, K. B. Kézdiszentlélek 155, L. A. Kézdikóvár 85, Zs. K. Kőkös 155, V. A. Petrozsény 150, id. G. T. V. Paptamási 155, V. F. Várasfene 150, M. S. Köröstarján 105, K. Sz. L. Albis 155, F. S. Magyarkapu 155, V. P. Gyulavarsánd 150, T. I. Monyoró 155, özv. G. J-né Nagyzerend 155, P. A. Nagylak 130, F. J. Kisiratos 155, G. Gy. Boros sebes 50, Cz. J. Nagylak 55, G. A. Kürtös 105, K. I. I. Ágya 80, M. S. Erdőhegy 155, Sz. B. Zalánpatai 150, M. M. Nagyenyed 155, H. S. Erdőhegy 305, E. J. Erdőgyoró 70, Sz. A. Nagylak 130, Cs. M. Gyulavarsánd 80, D. Gy. Székelypethőfalva 155, N. D. Mezőbergenye 150, N. J. Nagyerece 155, N. J. Darlos 65, N. K. Patóháza 155, M. M. Ombod 65, R. A. Mezőfőcsanak 155, B. B. A. Szilágynagyfalva 155, B. F. L. Zilah 150, S. V. Csekefalva 310 lej.

Aprohirdetéseik

Keresek egyedülálló nőt, aki nek állandó otthonra volna szüksége, s aki papi szerény háztartásomat vezetné és beteg feleségemet gondozná. Cím: Regál Lelkés. Harangláb—Harangláb posta Gänesti, Tárna-Mică.

Eladó két darab kettős Sacale. Cím: Acs Bálint Dragsina Temeşfalva, jud. Timiş.

Laptalajdonos: Magyar Nép R. T. Főszerkesztő: Gyallay Demokos. Felcélós szerkesztő és ügyv. igazgató: dr. Szász Ferenc.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár. Serv. Cenă, C. VI. A. Ban de imprimat.

Darumadár fenn az égen...

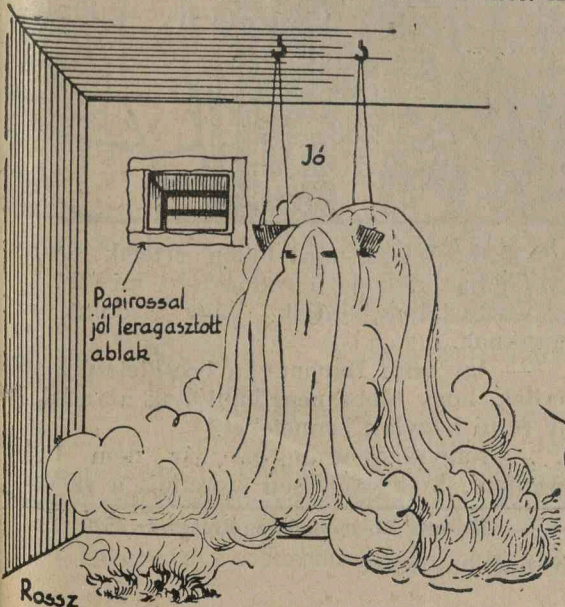
Esténként az ég sötétjéből különös hangok hallatszanak. Krugató, gágogó madárcsapatok vonulnak melegebb vidékekre, hogy ott áttelejenek. Képünkön utra készülő daru csapatot mu-

tatunk be. A mocsaras vidéken tartózkodó darvak megvárják, míg a Nap a látóhatár párájában lebukva, elhalványul és akkor kelnek utra, hogy éjszaka repüljenek téli szállásuk felé.

Tanuld meg!

Hogyan kell kénezeni a pincében?

A legfontosabb, őszi munkálatokhoz tartozik a pince kikénezése. A kénezéssel elpusztítjuk a pincében levő növényi és állati kártevőket. Ké-

nezés előtt a pince ablakait és ajtóját alaposan eltömítjük, hogy a kén elégésekor fejlődő gázok ne tudjanak elillanni. Mivel a kén elégésekor keletkező fertőtlenítő gázok nehezebbek, mint a levegő, lehetőleg a pince mennyezetének közelében kell elégetni a ként. Hibás tehát az eljárás, amit rendszeren szoktak követni, hogy a ként a pince földjén égetik el. A gáz fertőtlenítő és öltő hatását csak akkor fejt ki, ha hosszú ideig áll a pincében. Miután tehát a kénezést elvégeztük, 24 óra hosszat tartuk a pincét teljesen lezárva. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy zöldséget, krumplit vagy bármilyen más élelmiszert csak alaposan kitakarított és kikéneezett pincében helyezzenek el.

Vigyázzunk a gomba-eledelekre!

Az esős időjárás után sok őszi gomba termett. Az ujságokban naponta lehet olvasni híreket gombamérgezésről. Vigyázzunk tehát, hogy csak ismert, ehető gombát szedjünk és fogyasszunk, amelyikről tudjuk, hogy nem mérges. Alaposan vizsgáljuk meg a gombát, mert a hüvös, nedves időjárás következtében a gombának a rendestől eltérő formájuk és színük van. Tehát csak olyan gombát együnk, amelyikről biztosan megállapíthatjuk, hogy ehető gomba.

Tele vannak már a kertek,
Almát szedni jertek, jertek,
Mint a mosoly, olyan piros,
Enni nem, csak lopni tilos.

Vigyázz magadra!

Hulladékot földön ne tőrj,
Nehogy te is földre kerülj!

Hasznos változtatások a kertben.

A házikert szélein nagyon sok helyen haszontalan fákat tűrnek meg. A kisebb házikertbe nem való az olyan fa, amelyik csak árnyékot ad, mert sok olyan diszítő hatású fát és bokrot ültethetünk a kertbe, amelyek széppé teszik a ker-

tet és mégis megfelelnek annak a célnak, amit a kert szolgál. Sok helyen lehet a kertben fűzfát, szomorufűzfát, vadgesztenyét vagy akácfa látni. Ezeket a fákat a kertből vágjuk ki és diófával vagy hársfával pótoljuk azokat. A diófának diszítő hatása van, fája és gyümölcse nagyon értékes. A hársfa gyógyító herbateát szolgáltat. A kertben levő licium- és bodzabokrokat nemes mogoróval vagy sommal lehet pótolni.

Ezeket azok számára mondtuk el, akik nem akarnak kertjükbe kimondottan gyümölcsfákat ültetni, hanem egyesíteni akarják a szépet a haszonnal.

Vadász-szenvedély.

— Gazfickók, most tetten értelek benneteket. Tudjátok, hogy a vadorzásért mi jár?

— Instáljuk, tudjuk. Vagy fizetünk vagy becsuknak.

— Így van. Hanem, ha becsületszóra megígéritek, hogy többé nem bántjátok a vadat, akkor futni hagylak benneteket.

— Nagyságos uram, ezt már nem tudjuk megállani. Szenvedélyesen szeretjük a vadat.

Kiadja a „Magyar Nép” Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — Minerva Rt. nyomdája, Kolozsvár. 4530

Serv. Cenz. C. VI. A. Bun de imprimat.